

Täysistunto

Torstai 9.10.2025 klo 16.00—20.55

6. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista annetun lain 16 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 73/2025 vp

Valiokunnan mietintö SiVM 7/2025 vp

Ensimmäinen käsittely

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 6. asia. Käsittelyn pohjana on sivistysvaliokunnan mietintö SiVM 7/2025 vp. Nyt päätetään lakiehdotuksen sisällöstä. — Tämän esittelee meille valiokunnan puheenjohtaja, edustaja Haatainen. Ja sen jälkeen sitten edustaja Hänninen.

Keskustelu

20.05 **Tuula Haatainen sd** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tämä hallituksen esitys laiksi varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista annetun lain 16 §:n muuttamisesta käsiteltiin valiokunnassa. Tässähän muutetaan tätä varhaiskasvatuksen indeksiä niin, että Tilastokeskus voi lakkauttaa kuntataloutta koskevan opetustoimen hintaindeksin tuottamisen ja siten vähentää työmääräänsä ja kohdentaa rajalliset resurssinsa olennaiseen tilastotuotantoon. Eli tässä yksinkertaistetaan tätä järjestelmää, ja arvioidaan, että tällä esityksellä ei ole oleellista vaikutusta varhaiskasvatusmaksujen määrään eikä myöskään kuntien varhaiskasvatuksen asiakasmaksutuloihin.

Tämän lain mukainen indeksitarkistus tehdään vuoden 2027 lopussa, ja se tulee voimaan 1.8.2028.

Näin ollen sivistysvaliokunta saamansa selvityksen perusteella pitää esitystä tarpeellisena ja tarkoituksenmukaisena ja puoltaa esitykseen sisältyvän lakiehdotuksen hyväksymistä muuttamattomana.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Hänninen.

20.06 **Juha Hänninen kok:** Arvoisa puhemies! Nyt rakentava puheenvuoro varhaiskasvatuksesta.

Tänään keskustelemme tärkeästä aiheesta, nimittäin varhaiskasvatuksen maksuista. Varhaiskasvatusmaksut ovat osa toimivaa kuntataloutta, ja on selvää, että niiden tulee seurata ajassa tapahtuvia muutoksia, kuten tähänkin asti on ollut. Maksujen suuruutta ei kuitenkaan tule voida mielivaltaisesti päättää, jotta varhaiskasvatus säilyy saavutettavana jokaiselle lapselle tässä maassa. Siksi on tärkeää, että maksujen taso heijastaa palvelujen todellisia kustannuksia ja pysyy oikeudenmukaisena perheiden näkökulmasta. Tällä esityk-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 93/2025 vp

sellä haluamme varmistaa, että maksujen tarkistus perustuu ajantasaiseen ja luotettavaan tietopohjaan ilman, että sen saamiseksi tehdään päällekkäistä työtä.

Arvoisa puhemies! Keskeinen muutos esityksessä on siirtyä käyttämään varhaiskasvatustmaksujen tarkistuksessa kuntien peruspalvelujen hintaindeksiä. Tämä muutos yksinkertaistaa hallintoa ja vähentää päällekkäistä työtä. Aiemmin tarkistuksessa käytetyn erillisen opetustoimen hintaindeksin tuottaminen ei ole enää tarkoituksenmukaista eikä resurssivii-sasta. Tämä on konkreettinen keino helpottaa Tilastokeskuksen työtä, ja samalla se edistää valtionhallinnon resurssien viisaampaa käyttöä. Indeksitarkistusten yhtenäistäminen vahvistaa koko julkishallinnon tehokkuutta ja selkeyttää järjestelmää.

Arvoisa puhemies! Taloudesta on huolehdittava vastuullisesti myös varhaiskasvatuksen osalta. On hyvä, että päällekkäisiä tehtäviä karsitaan ja hallinto tehostuu, kun samaa tietopohjaa voidaan hyödyntää useammassa tarkoituksessa. Haluan kiittää sivistysvaliokuntaa esityksen huolellisesta käsittelystä ja sen varmistamisesta, että ratkaisut ovat perheille oikeudenmukaisia ja hallinnolle järkeviä. Näin turvaamme varhaiskasvatuksen jatkuvuuden ja laadun vastuullisesti.

Jokaisen lapsen ja lapsenlapsemme on oikeus saada tasokasta varhaiskasvatusta. Hyvin hoidettu varhaiskasvatus on parasta syrjäytymisen ehkäisyä. Tässä hetkessä on syytä kiittää ja todeta, että meillä on tässä maassa varhaiskasvatuksessa aivan erinomaiset julkinen sektori ja yksityinen sektori, jotka tuottavat yhdessä edullista ja laadukasta varhaiskasvatusta lapsillemme — kiitos heille. Lasten puolesta meidän on tehtävä töitä, sillä turvaamalla varhaiskasvatuksen turvaamme yhteiskuntamme tulevaisuuden. Lapsissa ja nuorissa on tulevaisuus, ja lapset ovat jo tässä ja nyt. — Kiitos, arvoisa puhemies.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Strandman.

20.11 Jaana Strandman ps: Arvoisa rouva puhemies! Esitys ehdottaa varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista annetun lain muuttamista, jotta Tilastokeskus voi luopua kuntataloutta koskevan opetustoimen hintaindeksin tuottamisesta säästöjen vuoksi. Indeksien korvaajaksi ehdotetaan kuntien peruspalveluiden hintaindeksiä, joka vastaa nykyistä indeksiä hyvin. Esitys perustuu valtionhallinnon säästöihin, minkä perusteella lakkautetaan Tilastokeskuksen ei-lakisääteisten tilastojen tuotanto ja näin tehostetaan toimintaa. Esitys on lähinnä tekninen. Muutos on pieni ja tarkoituksenmukainen sopeutus, joka ei vaikuta perheiden maksuihin merkittävästi.

Tämä sivistysvaliokunnan mietintö on yksimielinen. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Lahdenperä.

20.11 Milla Lahdenperä kok: Arvoisa puhemies! Kuten edelläkin mainittiin, tämä hallituksen esitys on tekninen ja osa valtionhallinnon toimintamenosäästöjä. Järjestelmä selkeytyy, ja maksujen määräytyminen tehdään ennakoitavammaksi. Arvioiden mukaan tästä ei myöskään ole vaikutuksia varhaiskasvatustmaksuihin.

Jatkossa on kuitenkin tärkeää, että indeksitarkistuksia sovelletaan maltilla ja vaikutuksia seurataan tarkasti. Varhaiskasvatus on peruspalvelu, jonka pitää pysyä saavutettavana kaikille. — Kiitos.

Yleiskeskustelu päättyi.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 93/2025 vp

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 73/2025 vp sisältyvän lakiehdotuksen sisäl-
lön mietinnön mukaisena. Lakiehdotuksen ensimmäinen käsittely päättyi.